

Wiesław Stępień

Puck - Zatoka, woj. gdańskie

Informator Archeologiczny : badania 14, 261-262

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

bloku mieszkalnego. Przebadano obszar o powierzchni około 114 m². Odkryto 8 grobów szkieletowych stanowiących fragment cmentarzyska wczesnośredniowiecznego oraz 4 obiekty z wczesnośredniowiecznej osady.

Groby wystąpiły na głębokości 110-130 cm. Uchwycono zarysy prostokątnych jam grobowych. Szkielety ułożone były w pozycji wyprostowanej na wznak, z rękami wyprostowanymi wzdłuż tułowia, w jednym /nr ?/ szkielet złożony był na lewym boku, z rękami zgiętymi ku głowie. Większość pochówków zorientowana była na osi W-E, głową ku zachodowi, jeden /nr 8/ głową ku wschodowi. Natomiast groby nr 4 i 7 usytuowane były na osi NS, pierwszy głową ku północy, drugi ku południowi. Stwierdzono układ rzędowy grobów. Grób nr 2 nawarstwiał się na grób nr 3, co stanowi ważny przyczynek do chronologii względnej. Wyposażenie grobów: nr 3 - naczynie, fragment zauszniczy, 2 kabłączki skroniowe, nr 5 - nóż żelazny, fragment przedmiotu żelaznego, nr 6 - fragment noża żelaznego, pierścionek srebrny, fragment naczynia glinianego, nr 8 - nóż żelazny, krzesiwo, skałka do krzesiwa, grociki strzał, naczynie gliniane. Pozostałe były bez wyposażenia. Groby można wstępnie datować na XI-XII wiek.

Pozostałe 4 obiekty należy wiązać z wczesnośredniowieczną osadą. Najbardziej interesujący to dwukomorowy piec garncarski, jama przypieczowa oraz owalna jama z całymi naczyniami występująca pod grobem 2 i 3. Z obiektów uzyskano kilkaset ułamków naczyń z różnorodnie uprofilowanymi krawędziami; często zdobionych ornamentem w postaci poziomych żłobków, sporadycznie liniami falistymi.

Materiał archeologiczny wystąpił również na wtórnym złożu w wykopach nowożytnych, natrafiono m.in. na pectorał bizantyjski.

Ze względu na wielofazowość i podwójną funkcję stanowiska trudno o bliższe sprecyzowanie chronologii poszczególnych obiektów. Można je wstępnie datować na młodszą fazę okresu wczesnośredniowiecznego.

Materiał i dokumentację z badań złożono w Muzeum Okręgowym w Przemyślu.

PUCK - Zatoka
woj. gdańskie

Stacja Wiedzy o Regionie
w Pucku

Badania prowadził mgr Wiesław Stępień przy współudziale Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków w Łodzi i Klubu Archeologii Podwodnej "Tryton" w Bydgoszczy. Finansował WKZ w Gdańsku. Pierwszy sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna.

W 1979 roku rozpoczęto systematyczne prace badawcze w wodach Zatoki Puckiej, na której dnie odkryto /w latach 1977-1978/ relikty

konstrukcji portowych. Analiza typologiczna, znalezione fragmenty ceramiki oraz datowanie radiowęglowe, pozwalają ustalić chronologię stanowiska na VIII-XII w.n.e. Większość konstrukcji pochodzi z X wieku.

Prace badawcze polegały, przede wszystkim, na inwentaryzacji dna. Obszar objęty nią obejmuje 12 ha i zlokalizowany jest w okolicach ujścia rzeki Piótnicy do Zatoki. Wyznaczono siatkę pomiarową, stabilizując na dnie punkty pomiarowe, dzieląc badany obszar na XVI sektorów /każdy o wymiarach 100 x 75 m/, te z kolei na 25 odcinków badawczych. Zinwentaryzowano dno na obszarze 15 odcinków. W trakcie badań natrafiono na relikty nabrzeży portowych o konstrukcji jarzmowej, hakowej i węglowej, wypełniska skrzyń, na dużą liczbę pionowo wbitych, często nadpalonych pali.

Odkryto również 3 wraki łodzi klepkowych oraz jedno czółno drążone. Wrak oznaczony nr 2 ujawnił konstrukcję wiązania poprzecznego kolankowo-ławeczkową. Na dnie odsłoniętej partii wraka znaleziono ceramikę z VIII w.n.e. Wrak nr 1 natomiast datowany metodą radiowęglową pochodzi z połowy XIII w. /1248/.

Badania będą kontynuowane.

PULŃTUSK, woj. ciechanowskie, miasto
RZYMÓWKA, gm. Złotoryja
woj. legnickie
Stanowisko 1

patrz okres nowożytny /s. 241/
Uniwersytet Wrocławski
Katedra Archeologii

Badania prowadził mgr Karol Bykowski. Finansowało Centralne Biuro Studiów i Projektów Budownictwa Wodnego "Hydroprojekt", Oddział we Wrocławiu. Drugi sezon badań. Grodzisko wczesnośrednio-wieczne /IX do XI w./ oraz cmentarzysko z XIII-XIV /? / w.

Prace prowadzone były w wykopie I założonym w 1978 r., do calca zbadano 122 m². Na obszarze tym odkryto 13 różnej wielkości obiektów oraz 9 jam postępowych. Wydzielono dwie fazy osadnictwa na terenie grodziska.

Starszą fazę reprezentuje obiekt /nr 5/ zbadany we fragmencie o powierzchni 40 m². Na głębokości 20-25 cm poniżej zarysu wydzielono 5 różnych budowli. Pod jedną z nich - 50-70 cm poniżej poziomu calca - znajdowała się kamienna konstrukcja w postaci wału o szerokości 380 cm i 120 cm grubości. W innym, spichrzu wzniesionym w konstrukcji słupowej, znajdowała się duża ilość prosa. Ceramika pozwala datować ten zespół na VIII /? / IX połowę X wieku.

Wśród pozostałych 12 obiektów zbadano m.in. dużą /13 m²/ ziemiankę z paleniskiem i wyodrębnionym wejściem w SE roku dłuższej ściany. Zagłębiona była ona na głębokości 110 cm poniżej poziomu calca. Do innego budynku o powierzchni 8 m², podzielonego podobnie